

ДЕ Е БЪЛГАРИСТИКАТА?

Снимка: Таня Дечева
Худ. оформление: Таня Дечева, Николай Генов

ФРЕНСКИ СТУДЕНТИ ЧЕТАТ БЪЛГАРСКА

ЛИТЕРАТУРА

Българската литература в Страсбургския университет

Славистичният департамент на Университета в Страсбург е един от най-старите във Франция. Основан е точно преди 100 години, през 1919 г. Централно място в неговата бакалавърска програма заема русистиката, но още четири славянски езика, литератури и култури са традиционно представени и преподаването им има важно значение за оформянето на цялостния облик на Департамента. Това са полският, чешкият, сръбският и българският. Освен тригодишно обучение по някой от тези езици, студентите имат възможност да изберат едногодишен курс съответно по полска, чешка, сръбска или българска литература и цивилизация. Тази дисциплина се преподава на френски език. Поради това изборът на преподавателя какво да включи в програмата по литература е обусловен от наличните преводи на френски език на произведения от съответната национална литература. За щастие, достатъчно голяма част от класическата и съвременната българска литература е преведена, в огромна степен благодарение на изключителния професионализъм и отдаденост на хора като Мари Врина-Николов. Когато човек се изправи пред задачата да преподава родната си българска литература на френскоезична аудитория, оценява още по-добре направеното от нея.

В началото на курса преподавателят се сблъсква със ситуация, която, разбира се, няма с какво да го изненада: неговите студенти не знаят нищо или почти нищо за България, още по-малко за нейната литература. Предимствата на тази ситуация са много повече от евентуалните проблеми, с които би могла да се окаже съпроводена. Трудно изразимо е интелектуалното, а и емоционално удовлетворение на преподавателя от това да види как постепенно в представите на неговите студенти възниква един вълнуващо обновен, много жив и необременен с клишета образ на българската литература, която самият той започва сякаш да преоткрива.

За мен желанието това вълнение от преоткриването да бъде предадено на по-широк кръг колеги и читатели, прерасна в идеята да предложи за публикуване в България

някои от писмените работи на студентите от тазгодишния курс по българска литература в Страсбургския университет. Огромна е благодарността ми към колегите от екипа на сп. „Филологически форум“, които незабавно, и, както усетих, с радост откликнаха на тази идея. Студентските съчинения, които представям тук, са в оригинал, т.е. на френски език, но придружени с мой превод на български (с незначителни съкращения). В тези съчинения се разпознават някои от най-силните страни на френското гимназиално образование, което традиционно постига успех в това да научи младите хора да четат внимателно литературния текст, да се изразяват стилно и точно, и да структурират ясно идеите си. В същото време, те показват тънкия усет и разбиране, с които студентите се прочели избраните от тях творби от българската литература.

И накрая, няколко думи за авторите на съчиненията. Ваний Кроен, представена тук с два свои анализа – на „Неразделни“ на Пенчо Славейков и „Песен за човека“ на Никола Вапцаров, е студентка в първи курс от бакалавърската специалност „Чужди езици, литератури и култури“, с английски като първи език. От същата специалност са и Рита Ризулиер, авторка на съчинението върху „Серафим“ на Йордан Йовков, и Саломе Легал („Приказка за стълбата“ на Христо Смирненски), но при Саломе първият език е руски. Лука Маркони, който избра да пише за две глави от Вазовия роман „Под игото“, е студент трети курс от специалността „Съвременна литература“.

Миряна Янакиева